

EXPUNEREA DE MOTIVE PROIECT DE LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind performanța energetică a clădirilor

Cererea globală de energie electrică în 2018 a crescut cu 4%, sau 900 TWh, crescând aproape de două ori mai rapid decât cererea totală de energie. Aceasta a fost și cea mai rapidă creștere din 2010, când economia globală și-a revenit din criza financiară. Împreună, sursele regenerabile și energia nucleară au satisfăcut cea mai mare parte a creșterii cererii de energie.

Jumătate din creșterea cererii globale de energie a venit din sectorul energetic, ca răspuns la consumul mai mare de energie electrică. Eficiența energetică în economia globală a continuat să se îmbunătățească în 2018, intensitatea globală a energiei primare scăzând cu 1,3%. Dar aceasta a fost mai mică decât ratele de îmbunătățire observate în ultimii ani. Deși eficiența energetică a fost încă cea mai mare sursă de reducere a emisiilor de dioxid de carbon în sectorul energetic, 2018 a marcat al treilea an consecutiv în care rata de îmbunătățire a eficienței energetice a încetinit.

Astăzi, doar aproximativ o treime din consumul final de energie este acoperită de politici obligatorii de eficiență energetică, respectiv documente cum ar fi reglementări tehnice și standarde, cu o creștere marginală a acoperirii în ultimii ani. Creșterea acoperirii și a puterii reglementărilor tehnice și standardelor este o pârghe cheie a câștigurilor în eficiența energetică¹.

De la începutul anului 2021, ne-am confruntat cu scumpirea bruscă a prețurilor energiei și gazelor, atât în România, cât și în restul lumii. Țara noastră a fost astfel, și ea nevoită să adopte urgent măsuri de plafonare a prețurilor, alături de măsuri care să îi ajute pe oamenii aflați în sărăcie sau vulnerabilitate energetică, cunoscuți drept consumatori vulnerabili.

Sărăcia energetică este înțeleasă ca incapacitatea de a asigura nivelurile necesare de servicii de energie în gospodărie, înseamnă să trăiești într-o locuință dificil de adus la un nivel adecvat de temperatură (fie că acesta presupune încălzire în timpul anotimpurilor reci sau răcire pe timp de vară) sau în care gătitul sau asigurarea nevoilor de hrană proaspătă sunt constrânse din cauza costurilor mai mari în raport cu veniturile și a slabei eficiențe energetice a clădirii și a dotărilor locuinței.²

Sărăcia energetică este însă diferită de vulnerabilitatea energetică. Asupra delimitărilor dintre cele două există încă dezbateri teoretice și metodologice. Pe scurt, sărăcia energetică se referă la incapacitatea concretă a unei gospodării de a-și asigura nevoile energetice, în timp ce vulnerabilitatea energetică se referă la o predispoziție a gospodăriei de a intra în sărăcie energetică. Altfel spus, vulnerabilitatea este starea care precede sărăcia energetică, iar o gospodărie poate parcurge foarte ușor drumul de la vulnerabilitate la sărăcie energetică sau înapoi, la fel cum o gospodărie care nu este nici măcar vulnerabilă energetic poate deveni vulnerabilă (de exemplu, în situații precum apariția unui nou membru al familiei – poate fi un

¹ Raport 2019: **Global Energy & CO2 Status Report 2019**, disponibil online la adresa: [Electricity – Global Energy & CO2 Status Report 2019 – Analysis - IEA](#)

² Centrul pentru studiul democrației, Policy brief „Sărăcia energetică crește odată cu criza COVID-19. Este timpul pentru dreptul la energie”, 2020, disponibil online la: <https://bit.ly/3PHJ5iS>

nou-născut sau un vârstnic cu venit redus și probleme de sănătate – care trebuie luat în grijă într-o gospodărie poate crește nevoile de energie, fără o creștere a veniturilor).³

Persoanele sărace energetic devin vulnerabile la riscuri care le afectează sănătatea fizică, cum ar fi bolile respiratorii, cardiovasculare și de altă natură cu un impact documentat asupra creșterii mortalității, dar sunt și mai expuse bolilor mintale. Totodată, sărăcia energetică este asociată cu o diversitate de probleme care țin de inegalități și (in)justiție socială, acces la educație și bunăstare în general. Toate aceste probleme sunt de mare actualitate în timpul pandemiei de coronavirus.⁴ Unii oameni sunt obligați să trăiască în condiții de confort termic scăzut, lipsiți de serviciile de energie prin care să-și poată asigura necesarul de hrană proaspătă sau de apă caldă curentă. Pentru alții, mai mult ca înainte, activitatea profesională, educația sau activitățile casnice devin provocări de luat în calcul în procesul de prioritizare a cheltuielilor, așa cum prezintă sursa citată anterior.

Trei din zece gospodării (33,3%) au ajuns în sărăcie energetică după ce au cheltuit peste 10% din venituri doar pentru plata facturilor la energie, în 2020, conform celor mai recente date statistice oficiale disponibile, procent în creștere față de anul precedent (27,4%). Totodată, aproape două din zece gospodării (19%) suferă de ceea ce se numește „sărăcie energetică ascunsă”, reducându-și mult consumul din cauza veniturilor mici, față de 16% în anul anterior, conform unei analize a Observatorului Român al Sărăciei Energetice (ORSE). În contextul suprapunerii crizei energetice peste cea pandemică, este de așteptat ca aceste procente să crească, de aceea este nevoie de măsuri nu doar pentru atenuarea efectelor, prin ajutoare sociale, ci care să contribuie, pe termen mediu și lung, la tratarea cauzelor, atrag atenția experții ORSE.⁵

Nu în ultimul rând, vulnerabilitatea și sărăcia energetică pot fi determinate și de factori precum echipamentele vechi, care consumă mult în locuință, sau chiar de ”îmbătrânirea” locuinței propriu-zise, care afectează performanța energetică a clădirii.

Performanța energetică a clădirii se determină conform unei metodologii de calcul și se exprimă prin unul sau mai mulți indicatori numerici care se calculează luându-se în considerare izolația termică, caracteristicile tehnice ale clădirii și instalațiilor, proiectarea și amplasarea clădirii în raport cu factorii climatici exteriori, expunerea la soare și influența clădirilor învecinate, sursele proprii de producere a energiei și alți factori, inclusiv climatul interior al clădirii, care influențează necesarul de energie.⁶

Este nevoie acută de colectare de date cu privire la toate variabilele care compun acest peisaj al sărăciei energetice, alături de transparență în ceea ce privește aceste date – între instituții, dar și în raport cu cei care studiază fenomenul. Fără date precise, politicile se vor face pe estimări, ceea ce conduce riscul ca acestea să nu producă efectele reale dorite în societate.³

³ Interviu la revista Sinteza, „George Jigău, cercetător: În domeniul consumului de energie, soluția ajutoarelor – fie ele și mai mari sau mai multe – este insuficientă”, 2021, disponibil online la adresa: <https://www.revistasinteza.ro/george-jiglau-cercetator-solutia-ajutoarelor-fie-ele-si-mai-mari-sau-mai-multe-este-insuficienta>

⁴ Centrul pentru studiul democrației, Policy brief „Sărăcia energetică crește odată cu criza COVID-19. Este timpul pentru dreptul la energie”, 2020, disponibil online la [Sărăcia energetică crește odată cu criza COVID-19. Este timpul pentru dreptul la energie! :: Centrul pentru Studiul Democrației \(democracycenter.ro\)](https://www.democracycenter.ro)

⁵ Mediafax, articol „ORSE: Sărăcia energetică ia amploare în România”, disponibil online la: <https://www.mediafax.ro/economic/orse-saracia-energetica-ia-amploare-in-romania-20982761>

⁶ GetaEnergeta, articol „Ce este performanța energetică a unei clădiri și cum se calculează?”, disponibil online la: [Ce este performanța energetică a unei clădiri și cum se calculează? | Geta Energeta](https://www.getaenergeta.ro/ce-este-performanta-energetica-a-unei-cladiri-si-cum-se-calculeaza/)

Având în vedere toate aceste aspecte, este nevoie de politici publice care să ajute la rezolvarea problemelor privind vulnerabilitatea și sărăcia energetică și de sprijinul autorităților pentru recunoașterea și combaterea fenomenului în totalitatea sa.

Astfel, proiectul de lege pe care îl propunem prevede:

Implicarea instituțiilor în combaterea sărăciei energetice prin atribuirea unor noi sarcini ale Ministerului Energiei în colaborare cu Agenția Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), colaborare care va ajuta la colectarea datelor de evaluare și contabilizarea acestora privind eficiența energetică.

Totodată, printr-un nou alineat, colaborarea celor două instituții se extinde prin implicarea Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), cele trei devenind astfel responsabile de furnizarea și actualizarea informațiilor specifice pentru fiecare sistem centralizat, în baza cărora se realizează calculul energiei primare. Pe lângă acestea, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA) îi revine responsabilitatea de a înființa o schemă de finanțare pentru locuințele unifamiliale, dar și realizarea de documentații de avizare a lucrărilor și a studiilor de fezabilitate.

Prin proiectul de lege, am urmărit cuprinderea de prevederi care să reducă necesarul de energie din surse clasice prin creșterea producției de energie din regenerabile la fața locului.

În vederea creșterii performanței energetice a clădirilor/unităților de clădire, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), împreună cu celelalte ministere de resort, va acționa pentru inițierea programelor de informare și educare a proprietarilor/administratorilor clădirilor; introducerea surselor regenerabile de energie, încurajarea apariției de prosumatori, înființarea de comunități energetice locale; inițierea și promovarea politicilor și programelor pentru creșterea numărului de clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero; inițierea și promovarea programelor pentru montarea și exploatarea sistemelor de producere a energiei din surse regenerabile în clădiri, precum și de stocare și de asigurare a unor servicii de flexibilitate în raport cu rețelele electrice de alimentare și asigurarea cadrului legislativ necesar înființării și funcționării unor instrumente de consiliere și de consultanță în domeniul energetic, de tip ghișee unice, accesibile și transparente, prin care proprietarii sau administratorii clădirilor să primească informații cu privire la certificatele de performanță energetică.

Prin prezentele modificări aduse articolului 41, se urmărește actualizarea constantă a bazelor de date pentru a crește eficiența energetică și pentru a fi ușor de monitorizat o posibilă fluctuație a gradului de eficiență energetică. Astfel, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA) are obligația de a asigura completarea și actualizarea cu datele din anul anterior a informațiilor introduse în baza de date până la data de 25 mai inclusiv a fiecărui an. Totodată, acum va trebui să informeze, anual, prin adrese publice autoritățile publice locale reducerea consumurilor energetice și creșterea ponderii utilizării energiei din surse regenerabile de energie în total consum de energie primară.

De asemenea, creșterea transparenței în ceea ce privește una din atribuțiile Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MDLPA) este esențială. Astfel, Ministerul va afișa public, prin intermediul paginii web, o centralizare a datelor și informațiilor cuprinse în baza de date prevăzută, anonimizate în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

Creșterea economică, în special în economiile emergente, va continua să exercite o presiune ascendentă asupra cererii de energie și a emisiilor. Pentru a reduce impactul cererii în creștere de servicii energetice și pentru a debloca potențialul semnificativ de eficiență energetică rentabil, instituțiile trebuie să extindă utilizarea tuturor instrumentelor de politică pe care le au la dispoziție.

În numele inițiatorilor,

Cristian BORDEI - Senator USR

Sorin-Ioan BUMB - Deputat PNL

Silvia-Monica DINICĂ - Senator USR

Lista susținătorilor
PROPUNERE LEGISLATIVĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind
performanța energetică a clădirilor

Tabel semnături

NR. CRT.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	Emmanuel Ungureanu		USR
2.	Alice DRAGU		USR
3.	HANGAN POLYANNA		USR
4.	Rodolau Bogdan		USR
5.	STEFAN ILIUSIU VOI PACE		USR
6.	Boadea Mihai Alexandru		USR
7.	Diana Stoica		USR
8.	CRISTIAN BRIAN		USR
9.	NLAD SERGIU COSMIN		USR
10.	IVAN DAN		USR
11.	CHICHIRAU COSETTE		USR
12.	MURARIU OANA		USR

13.	ALIN APOSTOL	USR
14.	DIANA BUZOIANU	USR
15.	HAVARNEANU FILIP	USR
16.	NEAGU DENISA ELENA	USR
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		

Lista susținătorilor
PROPUNERE LEGISLATIVĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind
performanța energetică a clădirilor

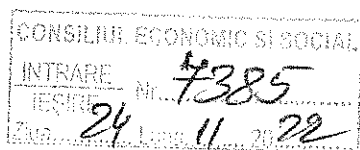
Tabel semnături

NR. CRT.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	MURCIAN CLAUDIU		USR
2.	VICOL COSTEZ		USR.
3.	IOB ALEXANDRU ROBERT		USR
4.	SEBASTIAN CERNIC		USR
5.	NEGOI EUGEN REMUS		USR
6.	SPĂTĂREȘ E. SIMONA		USR
7.	Bodea Marius		USR
8.	Loeb Virgil/Marius		USR
9.	POSTOLAC ANDREI		USR
10.	SEBASTIAN CERNIC		USR
11.	Ulicescu Ion-Werner		USR.
12.	CRISTI BEREA		USR
13.	RAOUL TRIFAN		USR

14.	СУСТАВ ГИГА	УЖ
15.	РАДУ АИДИ	УЖ
16.	РАДУ АИДИ	УЖ
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		

SENAT

PROPUNERE LEGISLATIVĂ
pentru modificarea și completarea Legii nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind
performanța energetică a clădirilor

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. Legea nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 868 din 23 septembrie 2020, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 6, după alin. (6) se introduce un alineat nou, alin. (6¹) cu următorul cuprins:

(6¹) Ministerul Energiei, prin Direcția Eficiență Energetică în colaborare cu Agenția Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) are drept responsabilitate:

- a) stabilirea unui cadru procedural pentru furnizarea și colectarea datelor de evaluare din partea factorilor implicați;
- b) evaluarea și stabilirea valorii factorilor de energie primară;
- c) definirea unui cadru procedural pentru verificarea condițiilor de contractare privind contabilizarea energiei din surse regenerabile la verificarea conformității cu nivelurile de performanță stabilite de articolul 3, alin. 15.

2. La articolul 7, după alin. (4), se introduce un nou alineat, alin. (4¹) și va avea următorul cuprins:

(4¹) Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei în colaborare cu Ministerul Energiei și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației sunt responsabili de furnizarea și actualizarea informațiilor specifice pentru fiecare sistem centralizat, în baza cărora se realizează calculul energiei primare, prevăzut la alineatul (4).

3. La articolul 19, alin. (1) și alin. (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) În scopul creșterii performanței energetice a clădirilor și al tranziției către clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în calitate de autoritate competentă a administrației publice centrale, inițiază acte normative prin care promovează măsuri care au în vedere, în principal:

- a) utilizarea adecvată a fondurilor structurale, **inclusiv cu efect de levier în raport cu finanțările comerciale**, în vederea creșterii performanței și eficienței energetice a clădirilor, în special a locuințelor **individuale și colective, cu măsuri specifice pentru fiecare categorie în parte;**
- b) utilizarea eficientă a fondurilor atrase de la instituții financiare publice;
- c) coordonarea utilizării fondurilor de la Uniunea Europeană cu cele naționale, precum și alte forme de sprijin, în vederea stimulării investițiilor în eficiența energetică, în scopul realizării obiectivelor naționale;
- d) gestionarea resurselor financiare alocate din fonduri publice pentru finanțarea, în condițiile legii, a elaborării documentațiilor tehnico-economice, certificatelor de performanță energetică, rapoartelor de expertiză tehnică și audit energetic, **documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenții, studiilor de fezabilitate**, precum și pentru **proiectarea și executarea lucrărilor de renovare majoră a clădirilor incluse în programe pentru creșterea performanței energetice a clădirilor, inclusiv pentru introducerea de surse regenerabile locale.**

(2) Măsurile financiare privind îmbunătățirile în materie de eficiență energetică obținute în urma renovării clădirilor trebuie să țină seama de:

- a) economia de energie care este cuantificată, prin compararea performanței energetice înainte și după renovare;
- b) condițiile și/sau obligațiile care să impună beneficiarilor finali să demonstreze performanța proiectelor și utilizarea eficace a banilor;
- c) **asigurarea suficienței energetice la nivelul clădirilor din surse regenerabile și creșterea securității energetice la nivel național;**
- d) **reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în scopul atenuării schimbărilor climatice;**
- e) **stimularea înființării de comunități energetice locale și de prosumatori;**
- f) **creșterea gradului de pregătire a clădirilor pentru soluții inteligente și de asigurare a infrastructurii de alimentare pentru vehicule electrice;**
- g) **reducerea nivelului de sărăcie energetică.**

4. La articolul 39, alin. (1) și alin. (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(1) Pentru creșterea performanței energetice a clădirilor/unităților de clădire în scopul **reducerii semnificative** a consumurilor energetice, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în calitate sa de autoritate de reglementare în domeniul construcțiilor, împreună cu celelalte ministere de resort, va acționa pentru:

- a) inițierea programelor de informare și educare a proprietarilor/administratorilor clădirilor, precum și a altor activități de diseminare a informațiilor prin toate mijloacele de informare, în legătură cu diferitele metode și practici care permit creșterea performanței energetice, introducerea **surselor regenerabile de energie, încurajarea apariției de prosumatori, înființarea de comunități energetice locale,** precum și de informare în legătură cu instrumentele financiare disponibile în acest sens, inclusiv pentru utilizarea fondurilor obținute prin inițierea și dezvoltarea schemelor de investiții verzi, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 432/2010 privind inițierea și dezvoltarea schemelor de investiții verzi, cu modificările ulterioare;
- b) inițierea și promovarea politicilor și programelor pentru creșterea, în perioada **2022-2030**, a numărului de clădiri cu consum de energie aproape egal cu zero;
- c) inițierea și promovarea programelor pentru montarea și exploatarea **surselor regenerabile de producere a energiei în clădiri, precum și de stocare și de asigurare a unor servicii de flexibilitate în raport cu rețelele electrice de alimentare;**
- d) asigurarea cadrului legislativ necesar înființării și funcționării unor instrumente de consiliere și de consultanță în domeniul energetic, de tip ghișee unice, accesibile și transparente, prin care proprietarii sau administratorii clădirilor să primească informații cu privire la certificatele de performanță energetică, inclusiv scopul și obiectivele acestora, măsurile care sunt eficiente din punctul de vedere al costurilor, **încadrarea în categoria consumatorilor vulnerabili, soluții de evitare a sărăciei energetice** și, după caz, instrumentele financiare, în vederea îmbunătățirii performanței energetice a clădirii; locatarii/administratorii clădirilor pot solicita, prin intermediul acestor instrumente de consiliere și de consultanță, informații referitoare la, dar nu numai, înlocuirea cazanelor cu combustibil fosil cu alternative mai sustenabile, **mijloace de contorizare individuală, alegerea tarifelor și contractelor optime de furnizare a energiei.**

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) lit. a) se finanțează, în condițiile legii, de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație și/sau din alte surse legal constituite, și se aprobă prin ordin al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației, cu respectarea prevederilor Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 69/2010, republicată, respectiv de către autoritățile publice locale, după caz, în limita fondurilor disponibile.

5. La articolul 41, alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației **informează anual prin adrese publice autoritățile publice locale și afișează pe pagina web actele normative și reglementările tehnice în vigoare, aplicabile creșterii performanței energetice a clădirilor, în scopul informării unitare a tuturor factorilor interesați în creșterea performanței energetice a clădirilor, reducerea consumurilor energetice și creșterea ponderii utilizării energiei din surse regenerabile de energie în total consum de energie primară.**

6. La articolul 41, după alin. (2), se introduce alin. (2¹), care va avea următorul cuprins:

(2¹) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației are obligația de a asigura completarea și actualizarea cu datele din anul anterior a informațiilor introduse în baza de date prevăzută la alin. (2) până la data de 25 mai inclusiv a fiecărui an.

7. La articolul 41, alin. (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației va **afișa public, prin intermediul paginii web, o centralizare a datelor și informațiilor cuprinse în baza de date prevăzută la alin. (2), anonimizate în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal.**

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ion-Marcel CIOLACU

PREȘEDINTELE INTERIMAR

AL SENATULUI

Alina GORGHIU

